

Nová celní předloha.

Continet.

Ze přitjem celní se předlohou toutou nezvíšit, což každý, kdo blížeji přihlídně k ustanovením její. Tak ku ku příkladu, na hliněné nádoby přijímalo se dle nynějšího zákona \$5,000,000; podle navržené předlohy přijme se pouze \$2,000,000, jestliže přívaz zřátane totiž; jestli ale výroba zdejší bude úplně znížena a vše bude se dovážeti z ciziny, pak ještě přijme se dle nové předlohy o \$882,000 méně nežli dle nynějšího zákona.

Kanada byla by s vaiku celnou uzavřela s námi smlouvu celní a byla by nám nabídnla vřody za to, když bychom byli pro ni snížili clo na tu míru, na jakou sníženo bývá má navrženou předlohou; však tato předloha nabízá se jí to vše zdarma. Jaký účinek bude mít tato celní předloha na naše celní smlouvy uzavřené s různými zeměmi, dle toho vyžkáti; však jisto jest, že my tím něčeho nenabýdeme.

Předloha tato byla promyšlena takřka tajně a nebylo dáno času zajmům přemysly, aby mohli vytknouti její vady. Proto jest velmi nutno, aby se nespěchalo s přijetím a bylo poskytnuto času k uvážení toho, co předloha ustanovuje.

Podle výpočtů odborníků pokladní ho budou příjmy dle předlohy této o \$74,000,000 méně ročně než byly v roku minulém. Uvažme li, že v pokladně bude letos na každý půl velký schodek, musíme se diviti, že taková předloha navržená býti může, a předstíráme, že jest to celní zákon k vůli příjmu. Jak se říká tato díra v našich příjmech národních zápa, nikdo neví, ani sama komise ne, leda by jí president v nějakém poselství dal k tomu klíček. Proti navržení takové předlohy, která způsobí tak veliký deficit, aniž by zároveň učinila opatření o jeho krytí, marně protestovala menšina komise. Který státník opovážil by nespůsobiti schodek \$74,000,000 a hlasovati proti, aniž by učinil opatření jak se krýtí bude? Tentýž protest obnovujeme nyní ku své movně a k národu. Tato předloha neměla by být podána bez jiné soudobné, kterou by postaráno bylo o potřebný příjem. Či máme přijmouti nyní předlohu jednu a jí donuceni býti k přijetí jiné? Kdož ví kdyby obě soudobně předloženy byly, zdali neuznali bychom za lepší, nechati vše při starém?

Co stranníci mohli bychom snad radovati se z podání a přijetí této předlohy, však co občané Spojených Států máme za to, že nynější kritický stav povznesen jest nad vřody stranické a proto radíme, aby předloha přijmata nebyla. Neuznali jsme za potřebné apelovati na vášně neb předsudky; nečinili jsme změnku o stavu obchodu, kterýž jest hrozným a o bídě v kružích dělnických, kterouž nelze vyhléti. Není třeba, abychom toho připomínali, každý to pocítuje. V jednom stu hlavních měst, kdež živý nalezalo dva a půl milionů obyvatel, celá třetina zabývá živností zaměstnávání byli v chráněném průmyslu, však mnozí jiní, kteří si mysleli, že na jejich za nešťastné clo nemá účinku, se naučili, že buď prospívá průmysl všecken, aneb žádný. Nechceme zvěšovatí doplach, který způsoben byl již očekávaním předlohy této. Tomu všem může konec učiněn býti zamítnutím předlohy. Nejlepší způsob odstranění agitací jest odstranění její příčiny.

Po tomto hlavním úvodu podrobně menšina komise kritice jednotlivé části předlohy, hlavně železo, vlnu a uhlí a právě mezi jinými. Základem našeho železářského průmyslu jest železná ruda. Nynější clo obnášelo 75 c. na tunu a příjem z něho byl minulý rok přes půl miliona. Dle navrženého zákona se tento příjem zcela zahoditi a

železná ruda sprostít clo. Železná ruda má vystavena býti soutěžící rudy zahraniční, kteráž dobývá se s výlohou jeiné desetiny až jedné čtvrtiny výlohy zdejší. Náš dělník, který dostává \$1.60 až \$2.00 denně a pracuje 55 až 60 hodin týdně, má postaven býti v soutěži s dělnictvem, které pracuje za 36c. až 60c. denně, 72 hodin týdně. Předloha tato hodlá uvéstí v zahálku a konečně obrátit v jiný směr s nesmírnou ztrátou na kapitálech 33 milionů dolarů v dolech spočívající clo a zbavití naše dráhy rudy.

Předloha hodlá rub na rub obrátiti výroba v oboru vlněném, čimž obdržuje kapitál \$300,000,000 a sta tisíce dělníků. Tato změna provedena býti má během jediného měsíce. Naši továrníci mají přispěbíti se této změně v době tak zrádné, kdyto jejich soutěžitelé mají obchody buřované po kolik pokolení. Předloha tato jest příjmem rozkazem všem továrníkům, aby zastavili práci, pokud neoznají, jak nový zákon působiti bude, čimž sta tisíce zaměstnaných pozbude vřlivy.

Předloha požaduje též aby uhlí sprostěno bylo clo a tak aby pozbylo pokladna jeden milion příjmů. Vyjma jisté kratičké doby, nebylo nikdy uhlí bez clo. Dle zákona seluho z roku 1846, kterýž byl clom k vůli příjmu pouze, bylo clo na uhlí třicet procent. O 1 r. 1872 bylo změny v clo na uhlí. Ani předloha Mill-ova nedělala změny. Jest k nepochopení, proč má se činiti změna nyní. Jest málo států a teritorii, které by změnou tou nespěly. Obrovské naše uhlovely zaměstnávají přímo čtvrt milionů lidí za americkou mzdu a velikému počtu jiných poskytují výdělek nepřímý. V roce 1892 vydožito bylo 113,000,000 tun v 31 státech. Uhlí z Nového Škotska, kde jsou toly nesmírné rozlohy a boha osti, bude lze nabízetí v Novo Anglicku, když clo bude zrušeno, na úkor našich dolů vlastních a povede k zrušení těchto. V očekávání t-ho stvořen byl již syndikát demokratických kapitalistů, kteří budou dovévati uhlí v Kanadě a prodávati je v trzích našich. Též kanadské uhlí poblíže severní pacifické dráhy zásobovati bude naše severozápadní státy na úkor dolů tamnějších. Nejinak bude na jihozápadu, kde mexické uhlovely zamestávají práci v dolech našich vlastních.

Podobným způsobem vypočítává zpráva, jak záhubným bude nový zákon celní též v jiných oborech průmyslu.

Vývoz zboží českého do Ameriky.

Na světové výstavě v Chicagu ukázalo se nejlépe po jakém druhu zboží v Americe byla by nejlepší otázka, pokud týče se vývozu z Čech. V prvé řadě bylo by to české sklo, zboží rukavičkářské, hračky z Rudohoří, jež až dosud docházely sem pod známkou německou, sušené ovoce, zboží a potřeby cukrovárnické, galanterie a ozdobné, právě "plzeňské" a j. v. U této příležitosti ukázalo se však zároveň, že vývoz z Čech do Ameriky inohl by býti ještě větší, kdyby povolané kruhy v Čechách o to pečovaly, zejména spolek vývozní v Praze, jenž sice zřizuje vzorkové stanice ve všech možných končinách, ale v Americe a ve Spojených Státech zvláště dá se zastupovati cizákem. Spůsobem takým ovšem věci se nepomáže, neboť budoucnost českého obchodu, spočívá v tom, aby z bohaté jeho zásobárny sil duchovních i hmotných pořídit se co největší vývoz do ciziny a národ český i v tom směru samostatně i bez jakékoliv ovlivnění pracoval. Vývozem českým známost o národu českém rovněž rozšířiti lze.

Kdyby povolané kruhy v Praze vzorkové stanice zřídily v New

Yorku a Chicagu a uspořádaly takou stánu výstavku vzorků obchodních, jako učinily ve Srédeci v Bulharsku a jinde, tak aby cílna přešedřila se, le to a to zboží posláno do Spojených Států pod firmou a známkou německou jest po případě výrobek firmy české, musel by tím vývoz český zrovna tak zřáskati, jako zřáskal na jihu slovanském, ba ještě více, neboť potřeby této bohaté země, od oněch zemí obchodních velice se líší. Takové vzorkové stanice nejlépe by dokázaly co se k vývozu hodí a co s prospěchem pro tati by se dalo. V Praze uznávají čitelnost takých stanic, mají nejlépe příležitou porádit se o nich s konzulem americkým Čechem, však u veliké podkavosti své nečiní něčeho co by českému obchodu a vývozu do Ameriky pomohlo.

Povídá se nám, že Čechy vynikal v mnohem ohledu, jak duchovní, tak národohospodářskou svou protudílou a pokročilostí, dokazují v tolikerých projevech a podnikcích kulturních, obchodních a průmyslových svou životní sílu a výpělost, mají plné právo požadovati, aby s jinými národy soutěžili mohly v každém ohledu. Uznává se, že třeba jest všech důležitých pomůcek v dalším průmyslovém a kulturním vývoji národa štítiti a hledat na to odevzdá se zastupitelství českého spolku vývozního v New Yorku cizinci, vzdor tomu, že Národní Výbor své doby vývoznímu spolku ochotně službu svých nabídl, snaže se přijíti s tím v zájmu českého vývozu, ve spojení Spahy Národního Výboru nesly se k tomu cíli, aby českým vývozem a usnadněním téhož čerpala co největší prospěch. Aby na půdě pokroku průmyslového a obchodního dobyl si český vývoz úplné nezávislosti od průmyslu a obchodu německého, jež v mnohých odvětvích tláscielho, a zdravé kořeny samostatnosti i v ohledu tom zastupitelství zejména v té zemi, kde mnohý český výrobek již mezi tisíci a tisíci krajany našel by odbytí.

Že zařízení vzorkových stanic a zřízení náležitých zastupitelstev obchodních ve větších městech amerických bylo by nanejvýš důležité jest všeobecně uznáváno, k uskutečnění podniků takových jest však především nutno součinnosti čestných průmyslem vynikajících měst českých, ano i jednotlivců, zejména obchodníků a průmyslníků. Vývozní spolek český prozatím se u věci té neosvědčil, buď chybí mu dosti energie, aneb o veliký obchod — k vůli trochu větší starostem — moc nedbá. Po hodli je dobrá věc, avšak nikoliv vždy. Kdyby takých vzorkových stanic ve Spojených Státech bylo, náležitá péče jim věnována těmi, již vlastní užitek by z ní měli, pomohlo by se nejen českému obchodu, ale i jménu českému. Pak nemusel by český "gradl" z Lomnice označován býti někde v Havru firmou francouzskou, právě české pivo "plzeňské" firmou německou, výrobky z Rudohoří firmou lipskou at l. jakž na "světové" každý nášine přesvědčiti se mohl.

Skladitě vzorku českého zboží vývozního ve Srédeci založené vývozní spolkem pro Čechy, Moravu a Slezsko též se značně pozorosti bulharských kruhů obchodních a rozmnožily se zejména v poslední době, dle současných zpráv novinářských. Každá vývozní firma si na tuto vzorkovou stanici sama připláčí, náklad není poměrně veliký a jen trochu toho namahání, nežli se věc v proud uvedla. Za toto namahání opět získal český obchod a vývoz a potřeba takých stanic i v jiných zemích se jen okazala. Nejvíce získalo tím české košíkářství, galanterie z kůže a z kovu, hudební nástroje, sklo a porcelán, výrobky průmyslu chemického, cukrovárnictví, voňavkářství, barvy, oděv a prádlo, průmysl textilní, kartáčičnictví, sušen-

ky, vědecké nástroje, šikální a chirurgické, šperky, zboží slatě a stříbrné, piva a j. v. a skoro každý z těchto odborů i v Americe získati by mohl.

Pomocník

Tak volají k nám utlačovaní bratři naši z vlastní zámožné, přes oceán vstávají k nám race, prosíce, bychom nezapomínali na starou, zmlouvenou věst a pomohli jim ve svatém boji za práva a svobodu její. A my? Musíme, navrhujeme, pochybujeme, děláme plány, ale čimž doposud nevidíme žádnéž.

A přes pomoci nevzhutelně třeba jest a bratři naši zámožní na ni čekají. Dokazem toho, jak vřtaným a prospěšným byl by každý cent, jest dopis New Yorkských Listů, zasláný z Prahy, který neváháme tuto dolehně čtenářstvu svému podati.

"Sbíráte v Americe peníze. Za ložili jste za tím účelem ligu, která jak dočel jsem se, má za účel mimo jiné podporovati opoziční hnutí v Čechách. Konečně jednou šťastná myšlénka! Nynější boj našeho národa nebude jen bojem s koalici německou, ale vlastně také s Rakouskem a spojeným s ním — Německem. Rakousku, totiž vídeňské vládě a dynastii s císařem v čele jedná se o to, povolit za každou cenu nás Čechy a zem naši vydati Němcům na pospas.

Z vlastní zkušenosti znáte v Americe zajisté všichni, že vše, co vykonáno v Čechách v ohledu národním, jak na poli hospodářském tak i politickém, vzalo původ svůj z lidu. Bohužel však třhou daní, neúrodou, špatnými obchody, jakož i vládní nám nepřítelci přiveden jest národ na žebráckou hřl.

Při prvotích volbách, at do zemského sněmu nebo do říšské rady vřleňské, vláda Plenerova, jakož i sám dvůr nasadil všechny páky aby dokázali pomoci peněz, co nezdařilo se im dosud výmínečným stavem. Ho-li do Čech na volby několik milionů, to ostatní dodělají pak vládní mameľuci, Staročesi.

Proti těmto peněžím vlády vídeňské mohou čelit opět jen peníze, zrovna jako o válkách řekl Montecullii. Pomýšlelo se již také u nás na to, abychom v čas k boji tomu byli připraveni a učiněn za tou příčinou návrh na zavedení národní daně 1 zl. ročně, kterou povinen byl by platiti každý stoupence myšlenky samostatnosti a nezávislosti země koruny Svatováclavské.

Sčlo však z toho a sice z obavy, že vláda provede ji mohla konfiskační nastřádaných peněz a mimo to i z té příčiny, že dosud schází nám mardarský revoluční talent vůdčí, co pozorovano nejlépe, když děláme radikální opozici, která vyvolala před časné stav obležení v Praze a okolí. S nepromínutelným nedbáním a nevědomostí ponecháno bylo nevyspěšným mozkům mladých lidí, kteří věci neozumí a odpokajjí žalářem za ony povolané faktory, jejich povinností bylo opoziční, ba revoluční hnutí v Čechách zorganizovat a řídit. K tomu však třeba lidí revolučně vyspělých a těch postrádáme. Našli by se ve vřtách zámečnických, avšak ti obávají se o kejhák a tak zbývá jenom opět lid. Lid však, tedy onen materiál, s kterým v čas tuhé opoziční vídeňské vládě hlavně ba snad výhradně bylo by co dělat, lid ten jest chudý, má rodiny — a kdo v pádu zatknouti a věznění o ty by se potom staral?

To jest jedno. A po druhé máme tu nespolehlivý dosud živel — Židy. Mamelé věsti boj opoziční a tu hlavně i především třeba odepřiti placení daní státu, v němž všichni museli bychom býti za jedno. Tedy bojkot. Ale vláda prováděla by exekuční prodeje majetku a tu nesbýva-

lo by než povstati proti židovskému kapitálu český.

Tedy jako Irům bylo spása, svoboda, volnost, od sourozáků v Americe, zrovna tak může se ná Čechům dostati pomocí hlavně jenom od Vás, Čechů amerických.

Budešati jednati tak dále jako doposud, šeredně se zmýšlí ti vlastně o, kteří v nás kládou naděje. Vidíte křepod ligu spí, pro nečestnost spolku a celou českou veřejnost vřbení! Nuž, probudte se konečně k činu, plánuje svou porcionu a oběťme na oltář vlastní a za svobodu bojujícího národa!

LITERATURA.

Skvostný kalendář v renaissancem slohu, pravý vzor to práce litografické a tiskařské byl nám zaslán k novému roku panem Anthony Koclem, notárem a bankéřem z Chicaga. Dva krásné obrázky Rokoko stobí kalendář, jenž celkem oku se zamlouvá.

"Zlatá Praha", wejnádhernejší tento ilustrovaný týdeník český, vydávaný nákladem knihtiskárny J. Otty v Praze a redigovaný prof. Ferd. Schulzem, dospěl právě k pátému číslu ročníku jedenáctého. Skvostně vypravené toto číslo obsahuje v části slovesné: Básně Jaroslava Hilberta "Smutná serenáda", a "Karla B. Hájka "Prkna starých rakví", dokončení povídky "Dědictví po tetě Něže" od Gabr. Preissové, pokračování románu "Dvouláček spor", napsal Pavel Margueritte. "Zvíře v člověku", napsal Jiří Brantles, a celou řadu trobnějších vlezajímavých zpráv li erárních a odborných. Umělecky bezvadně provedená část obrázková přináší tyto ilustrace: "Kufák", obraz Václava Brožíka, velikolepý historický obraz "Sáva vítězům", maloval Ricardo de Villags. "Krajina u Ronovec na Doubravce", kreslil K. Liebacher, a "Spofivost", allegorii z cyklu ve dvoraně městské spořitelny pražské, dle kreseb M. Ateše a Jaroslava Věšna a konečně podobiznu E. Ivarda Nápravníka, českého skladatele hudebního a kapelníka carské opery v Petrohradě.

Besedy lidu. Časopis tento, jenž rázem získal si vřdu zasloužené obliby a přízně, nastoupil právě 11. ročníku. Skvěle vypravené první číslo podává důkaz, že "Besedy lidu" za vřtknutým cilem budou se dále bráti a za levký peníz štítiti vřdu uslechtilou zábavu a poučení, naje však tam, kde literatura naše sporé jen zapustila kořeny, namnoze z příčin hmotných. — Číslo 1. přináší krásný dvoustranný obraz barvotiskový od Jar. Věšna "Zatažená svatba", rovněž krásný obraz "Válečné vzpomínky Černoohorců", "Z trestu", "Koranovačn klenoty české" a mnohá jiná menší vyobrazení. V části textové přináší povídku Ingn. Hořice "Kas štěstí...", humoresku J. Drápka "Proteke", "Z dlouhé chvíle" od Hilleg. Tichého a překlad z chorvatského "Zvadlé listy". Dále je zde humoristický cyklus "Historie kornoutu" a celá řada menších článků, pouťavých drobností, šachů, hádank, rebusu atd. "Besedy lidu" vycházejí každých čtrnácte dní a předplácejí se ročně 1 zl. 40 kr.

Mark Twain

praví, že můžete mluvi vřdu odnášeti kopat, když jí uřánete ohou hrad za uřm. Máte jí nohy Heller vřm Barb Wire Lintmentem a pomáže jí to též.

Kupujte jen pravé *Severovy léky*. Na každém musí býti jméno *Severovo* jinak lék není pravým.

Špády a taroky.

Máme hojnou zásobu špádů a taroků, kteréž prodáváme hru za \$1.15, poštu za \$1.35.

Kuikhupectví Pokroku Západu.